

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA FINANCE

FINANČNA UPRAVA REPUBLIKE SLOVENIJE

Šmartinska cesta 55, p.p. 631, 1001 Ljubljana

T: 01 478 38 00

F: 01 478 39 00

E: gfu.fu@gov.si

www.fu.gov.si

DOHODKI IZ OSNOVNE KMETIJSKE IN OSNOVNE GOZDARSKE DEJAVNOSTI

Pogosta vprašanja in odgovori

1. izdaja, JANUAR 2017

Kazalo

Vprašanje 1: Kaj je osnovna kmetijska in osnovna gozdarska dejavnost (OKGD)?	4
Vprašanje 2: Kaj se šteje za kmečko gospodinjstvo?	4
Vprašanje 3: Kateri dohodki se všttevajo v dohodek iz OKGD?	4
Vprašanje 4: Kako obravnavati gospodinjstvo, ki nima 200 eurov skupnega dohodka iz OKGD?	5
Vprašanje 5: Katera vzreja in prodaja živali se lahko opravlja v okviru OKGD?	5
Vprašanje 6: Kakšna je razlika med pavšalnim ugotavljanjem davčne osnove od dohodka iz OKGD in ugotavljanjem davčne osnove na podlagi dejanskih prihodkov in dejanskih oziroma normiranih odhodkov?	6
Vprašanje 7: Kakšen je pomen vrste dejanske rabe zemljišča za OKGD?	7
Vprašanje 8: Katere poljščine se lahko opravlja v okviru OKGD na kmetijskih zemljiščih brez prijave posebnih kultur?	7
Vprašanje 9: Ali se v okviru OKGD lahko opravlja pridelava jagod na njivah?	8
Vprašanje 10: Katere kulture se lahko pridelujejo v okviru posebnih kultur?	8
Vprašanje 11: Ali se intenzivna pridelava špargljev in artičok šteje za posebne kulture?	8
Vprašanje 12: Kaj mora zavezanec storiti, da posebne kulture lahko opravlja v okviru OKGD?	8
Vprašanje 13: Kaj pomeni, če zavezanec ne prijavi površin pod posebnimi kulturami?	8
Vprašanje 14: Ali se v okviru OKGD lahko opravlja vzreja plemenskih živali?	8
Vprašanje 15: Ali se vino in oljčno olje lahko prodajata v okviru OKGD?	8
Vprašanje 16: Ali se čebelarstvo šteje v okvir OKGD?	9
Vprašanje 17: Kako se obravnava predelava medu in drugih čebeljih pridelkov?	9
Vprašanje 18: Kdo in kako lahko prodaja pridelke iz OKGD?	10
Vprašanje 19: Kaj če lastnik kmetijskih oziroma gozdnih zemljišč teh zemljišč ne uporablja in jih daje v najem ali dejansko uporabo drugi osebi, ki ni član kmečkega gospodinjstva lastnika? ...	10
Vprašanje 20: Kdaj se gojenje čebule, česna in fižola lahko opravlja v okviru osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti?	11
Vprašanje 21: Ali se pridelava kmetijskih pridelkov v rastlinjaku lahko opravlja v okviru osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti?	11
Vprašanje 22: Pod kakšnimi pogoji se intenzivna pridelava drugega jagodičevja (ameriške borovnice, ribez, maline, robide, kosmulje ipd.) lahko opravlja v okviru osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti?	12
Vprašanje 23: Ali se lahko med, ki ga pridelava kmečko gospodinjstvo v okviru OKGD, prodaja v planinski koči?	12
Vprašanje 24: Katere dejavnosti se uvrščajo v osnovno gozdarsko dejavnost, ki je obdavčena na podlagi KD gozdnih zemljišč?	12
Vprašanje 25: Ali se prodaja kokošjih jajc lahko opravlja v okviru OKGD?	12
Vprašanje 26: Ali se prodaja kravjega mleka lahko opravlja v okviru OKGD?	12
Vprašanje 27: Na kakšen način lahko gojim polže na njivah?	12
Vprašanje 28: Ali se prodaja gob in bele omele lahko opravlja v okviru OKGD?	13
Vprašanje 29: Ali se proizvodnja teranovega likerja lahko opravlja v okviru OKGD?	13
Vprašanje 30: Ali se v Sloveniji lahko v okviru OKGD prodaja kmetijske pridelke, pridelane na kmetijskih zemljiščih izven Slovenije?	13
Vprašanje 31: Na kakšen način se lahko prideluje in prodaja mlad in pozni krompir?	13
Vprašanje 32: Kdaj se prodaja lesnih sekancev lahko opravlja v okviru OKGD?	13
Vprašanje 33: Ali se pridelava limon lahko opravlja v okviru OKGD?	13
Vprašanje 34: Ali se pridelava okrasnih buč lahko opravlja v okviru OKGD?	13
Vprašanje 35: Ali se proizvodnja butelčnega vina šteje za vino in se lahko opravlja v okviru OKGD?	14
Vprašanje 36: Ali se prodaja pečene koruze lahko opravlja v okviru OKGD?	14
Vprašanje 37: Ali se lahko oskrba tujih konj opravlja v okviru OKGD?	14

Vprašanje 38: Kdaj se reja živali lahko šteje za OKGD?	14
Vprašanje 39: Ali lahko člani planin ali skupnih pašnikov prodajajo skuta v okviru OKGD?	14
Vprašanje 40: Za katera kmetijska in gozdna zemljišča se lahko uveljavlja oprostitev plačila dohodnine od katastrskega dohodka?	14
Vprašanje 41: Kaj je to mali obseg prve stopnje predelave lastnih kmetijskih pridelkov?	15
Vprašanje 42: Pri MKGP je tri člansko kmečko gospodinjstvo za leto 2017 prijavilo 9.000 litrov proizvedenega vina, pridelanega iz lastnega pridelka grozdja. Kako se izračuna katastrski dohodek vina?	16
Vprašanje 43: Praktični primer izračuna davčne osnove od dohodka iz OKGD za leto 2017.	17

Vprašanje 1: Kaj je osnovna kmetijska in osnovna gozdarska dejavnost (OKGD)?

Odgovor: Za osnovno kmetijsko in osnovno gozdarsko dejavnost (OKGD) se šteje pridelava kmetijskih in gozdarskih pridelkov v okviru kmečkega gospodinjstva, kot je določena s predpisi o ugotavljanju katastrskega dohodka in predpisi o evidentiranju nepremičnin, je v celoti ali pretežno vezana na uporabo kmetijskih in gozdnih zemljišč na območju Slovenije in izven Slovenije ter ustrezno evidentirana v zemljiškem katastru. Kot OKGD se šteje tudi čebelarstvo, vezano na panje, evidentirane v registru čebeljakov.

Da se neka kmetijska in gozdarska dejavnost lahko šteje za OKGD, se mora izvajati na zemljiščih, ki so pravilno glede na dejansko vrsto rabe evidentirana v zemljiškem katastru ter mora biti skladna z vrsto kmetijske in gozdarske dejavnosti, ki se upošteva v izračunih za ugotavljanje katastrskega dohodka (KD).

Kot OKGD pa se ne šteje pridelava sadik sadnega, gozdnega in okrasnega drevja in grmičevja, pridelava sadik vinske trte in sadik hmelja ter pridelava okrasnih rastlin.

Za OKGD se tako poleg čebelarstva šteje pridelava poljščin (žita, krompir, krmne rastline, oljnice, sladkorna pesa, sončnice, buče za olje, različni krmni posevki, nekatere vrste zelenjadnic oziroma vrtnin, ki se lahko gojijo kot poljščine npr. zelje, čebula, česen ipd.) in travinja na kmetijskih zemljiščih, vključno z živinorejo (reja živali za razplod za namene kmetijske dejavnosti, reja za pitanje in reja za meso, prireja mleka), vezano na krmo, pridelano na teh zemljiščih, pridelava različnih vrst sadja na zemljiščih, ki so v zemljiškem katastru evidentirana kot intenzivni sadovnjak, pridelava hmelja na zemljiščih, ki so evidentirana kot hmeljišče, pridelava grozdja in vina na zemljiščih, ki so evidentirana kot vinograd, pridelava oljk in oljčnega olja na zemljiščih, ki so evidentirana kot oljčnik, pridelava gozdnih lesnih sortimentov (hlodovine in lesa za kurjavo) iz lastnega gozda, pridelava novoletnih drevesc iz mladja v lastnem gozdu, gojenje in varstvo gozda ter dela za vzdrževanje lastnih gozdnih cest in vlak. V OKGD se kot del pridelave šteje tudi priprava pridelkov za prodajo, kot na primer čiščenje, luščenje, sortiranje ipd., torej postopki, ki še ne pomenijo predelave pridelka.

S 1. 1. 2017 se v okviru OKGD lahko opravljajo tudi intenzivna pridelava zelenjadnic in zelišč, jagode na njivah, semena in sadike poljščin, zelenjadnic in zelišč, ki se pridelujejo v tleh na prostem ali v tunelih in reja polžev na njivah, če se površine prijavijo kot posebne kulture v okviru zbirnih vlog za uveljavljanje pravic iz naslova ukrepov kmetijske politike pri Agenciji Republike Slovenije za kmetijske trge in razvoj podeželja (ARSKTRP).

Dohodek iz OKGD na kmečkem gospodinjstvu se ugotavljajo pavšalno, to je na podlagi KD kmetijskih in gozdnih zemljišč in pavšalne ocene dohodka na panj, zavezanci pa se lahko odločijo, da bodo za OKGD dohodek ugotavljali na podlagi dejanskih prihodkov in dejanskih odhodkov oziroma dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov.

Vprašanje 2: Kaj se šteje za kmečko gospodinjstvo?

Odgovor: Kmečko gospodinjstvo je opredeljeno kot skupnost ene ali več fizičnih oseb, članov enega ali več gospodinjstev, ki so na dan 30. junija v davčnem letu prijavljeni na istem naslovu, niso najeta delovna sila ter se vsaj za enega član kmečkega gospodinjstva šteje, da opravlja osnovno kmetijsko in osnovno gozdarsko dejavnost (OKGD) in njihov skupni dohodek iz OKGD znaša najmanj 200 eurov.

Vprašanje 3: Kateri dohodki se vštevajo v dohodek iz OKGD?

Odgovor: Za dohodek iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti (OKGD) se štejejo vsi dohodki v zvezi z OKGD na posameznem kmečkem gospodinjstvu:

- potencialni tržni dohodek od pridelave na kmetijskih in gozdnih zemljiščih v Sloveniji in izven Slovenije (katastrski dohodek kmetijskih zemljišč, katastrski dohodek gozdnih zemljišč, katastrski dohodek posebnih kultur, katastrski dohodek vina),
- potencialni tržni dohodek od pridelave v panjih (70 % pavšalne ocene dohodka na panj),
- drugi dohodki, kot so plačila iz naslova ukrepov kmetijske politike in druga plačila iz naslova državnih pomoči, prejeta v zvezi z opravljanjem OKGD (kmetijske subvencije).

Kot dohodek v zvezi z OKGD pa se šteje dohodek od malega obsega prve stopnje predelave lastnih kmetijskih in gozdarskih pridelkov, ki se štejejo za pridelke osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti in je oproščen dohodnine.

Vprašanje 4: Kako obravnavati gospodinjstvo, ki nima 200 eurov skupnega dohodka iz OKGD?

Odgovor: Pridelovalec, član gospodinjstva, katerega skupni dohodek iz opravljanja osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti (OKGD) ne presega 200 eurov, se šteje za fizično osebo, ki ne opravlja kmetijske in gozdarske dejavnosti, njegova pridelava pa je pretežno samooskrbna. Taka oseba lahko samo občasno proda manjše količine sezonskih viškov svojih pridelkov iz OKGD, praviloma samo končnim potrošnikom (občasna prodaja manjših količin, ki jih je mogoče pridelati v okviru OKGD na zemljiščih v njihovi lasti ali uporabi), dohodek, dosežen s tako prodajo, pa je dohodnine oproščen. Za prodane pridelke oseba, ki ni identificirana za namene davka na dodano vrednost, ni dolžna izdajati računov, razen če ga kupec zahteva. Če pa taka oseba trajno in redno prodaja svoje pridelke, ali preprodaja tuje pridelke, s tem izkazuje opravljanje dejavnosti, za katero se mora ustrezno registrirati. Obstaja možnost, da za namene obdavčitve, na podlagi četrtega odstavka 52. člena Zakona o finančni upravi – [ZFU](#), pri davčnemu organu opravi vpis druge kmetijske dejavnosti v davčni register.

Ali fizična oseba opravlja dejavnost ali prodaja samo sezonske viške svojih pridelkov (torej jih prodaja le občasno in v manjših količinah, ki jih je mogoče pridelati v okviru OKGD na zemljiščih in lasti ali uporabi) se ugotavlja za vsak posamezni primer.

Vprašanje 5: Katera vzreja in prodaja živali se lahko opravlja v okviru OKGD?

Odgovor: V okviru osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti (OKGD) skladno z načinom ugotavljanja katastrskega dohodka (KD) sodi tudi živinoreja, vendar le v obsegu vzreje živali do prodaje živih živali (za zakol, nadaljnjo rejo ali pleme oziroma razplod v okviru kmetijske dejavnosti), in ob pogoju, da se pretežni del krme za te živali zagotovi na kmetijskih zemljiščih v uporabi kmečkega gospodinjstva, kar pomeni, da mora rejec imeti v lasti, najemu ali zakupu kmetijska zemljišča, na katerih prideluje večino potrebne krme. Kot reja živali, katere dohodek se lahko obdavči na podlagi KD kmetijskih zemljišč, se ob izpolnjevanju navedenih pogojev šteje vsa živinoreja, ki je v skladu s [SKD 2008](#) opredeljena kot kmetijska dejavnost (prireja mleka, druga govedoreja, konjereja, prašičereja, reja drobnice, reja perutnine in reja drugih živali kot na primer nojev, zajcev, kuncev, polžev, jelenjadi, lame itd.).

Kot OKGD se torej lahko šteje tudi vzreja plemenskih živali (npr. konj), če rejec večino krme zagotovi s svojih površin in dokler iz aktivnosti in namena opravljanja dejavnosti ni ugotovljeno, da ne gre več za kmetijsko dejavnost (na primer vzreja za jahanje, kasaštvo itd.).

Vprašanje 6: Kakšna je razlika med pavšalnim ugotavljanjem davčne osnove od dohodka iz OKGD in ugotavljanjem davčne osnove na podlagi dejanskih prihodkov in dejanskih oziroma normiranih odhodkov?

Odgovor: Dohodek iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti (OKGD) se lahko ugotavlja pavšalno, na podlagi katastrskega dohodka (KD) in pavšalne ocene dohodka na panj, ali na podlagi dejanskih prihodkov in dejanskih odhodkov oziroma dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov.

V primeru, da se dohodek iz OKGD ugotavlja pavšalno (poglavje III. 4. [ZDoh-2](#)), te dejavnosti ni treba priglasiti oziroma registrirati, ampak kmečko gospodinjstvo identificira in evidentira v svoji evidenci davčni organ na podlagi odmere obveznosti iz kmetijstva po uradni dolžnosti. Prav tako v takem primeru za ugotavljanje dohodka ni potrebno voditi in izkazovati nobenih evidenc (knjigovodstva). KD se namreč izračuna na podlagi predpisov o ugotavljanju KD in nato pripiše k posameznemu kmetijskemu in gozdnemu zemljišču v zemljiškem katastru, kot dohodek iz pridelave pa se posameznemu zavezancu (uporabniku zemljišča) pripiše glede na obseg zemljišč, ki jih ima v uporabi. Enako se pavšalna ocena dohodka na panj izračuna na podlagi predpisa o ugotavljanju KD in nato pripiše uporabniku na podlagi čebeljih panjev, ki jih ima evidentirane v registru čebelnjakov. V primeru pavšalno ugotovljene davčne osnove torej zavezancem ni potrebno voditi knjigovodstva, pomembno pa je, da zavezanci zagotovijo pravilno evidentiranje zemljišč v zemljiškem katastru (pri ministrstvu, pristojnem za kmetijstvo) in da prijavijo dejanske površine kmetijskih in gozdnih zemljišč in panje, ki jih uporabljajo (pri davčnem organu).

Tudi druge dohodke (kmetijske subvencije) za namene ugotavljanja dohodka iz OKGD davčni organ pridobi od izplačevalcev po uradni dolžnosti. Drugi dohodki se pripišejo dejanskemu prejemniku in drugim članom kmečkega gospodinjstva, ki imajo v uporabi kmetijska in gozdna zemljišča ali čebelje panje v sorazmernem deležu, glede na skupno število takih oseb v kmečkem gospodinjstvu.

Davčna osnova od dohodka iz OKGD je za posameznega zavezanca vsota KD dohodka kmetijskih in gozdnih zemljišč, ki jih ima v uporabi, zmanjšana za KD zemljišč, za katera se uveljavi oprostitev po 73. členu [ZDoh-2](#), 70 % pavšalne ocene dohodka na panj za panje, ki jih ima v uporabi, pripadajoči delež KD posebnih kultur, KD vina in KD kmetijskih in gozdnih zemljišč, ki jim imajo člani kmečkega gospodinjstva v uporabi izven Slovenije ter pripadajoči delež dejansko prejetih obdavčenih subvencij. Članom kmečkega gospodinjstva, ki so zavezanci za dohodnino od dohodka iz OKGD, Finančna uprava Republike Slovenije izda odločbo, v kateri odloči o davčni osnovi dohodka iz OKGD in akontaciji dohodnine.

Pri opravljanju OKGD, kjer se dohodek iz te dejavnosti ugotavlja pavšalno velja, ob izpolnjevanju določenih pogojev, izjema od obveznosti izdajanja računov. 143. člen [Pravilnika o izvajanju Zakona o davku na dodano vrednost](#) določa, da se obveznost izdajanja računov v skladu z drugim odstavkom 81. člena Zakona o davku na dodano vrednost - [ZDDV-1](#) ne nanaša na davčne zavezance iz drugega odstavka 94. člena [ZDDV-1](#), kadar opravljajo dobavo kmetijskih in gozdarskih pridelkov in storitev neposredno končnemu potrošniku (npr. neposredna prodaja na domu, prodaja od vrat do vrat, neposredna prodaja na premičnih stojnicah, na tržnicah) ali za lastno rabo v okviru kmečkega gospodinjstva davčnega zavezanca. Po drugi strani pa tudi računi za prodajo pridelkov iz OKGD, izdani drugim kupcem, (ki opravljajo dejavnost in račune potrebujejo za svoje knjigovodstvo) ne vplivajo na obdavčitev prodajalca.

V primeru, da se dohodek od OKGD ugotavlja na podlagi dejanskih prihodkov in dejanskih odhodkov oziroma dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov (poglavje III. 3. [ZDoh-2](#)), je

nosilec dejavnosti kot zavezanec za dohodnino od dohodka iz dejavnosti dolžan opravljanje dejavnosti ustrezno registrirati ali priglasiti. Za tako dejavnost veljajo enaki predpisi glede vodenja poslovnih knjig oziroma evidenc ter izdajanja računov kot za samostojne podjetnike posameznike. Za vsako dobavo blaga ali opravljeno storitev je tak zavezanec dolžan izdati račun, ki ga tudi vključi v davčni obračun akontacije dohodnine oziroma dohodnine (v nadaljevanju: davčni obračun), v katerem izračuna davčno osnovo in akontacijo dohodnine oziroma dohodnino. Prav tako je zavezanec dolžan v davčni obračun vključiti subvencije, ki jih je prejel sam ali pa eden od članov njegovega kmečkega gospodinjstva. Zavezanec je dolžan davčni obračun enkrat letno predložiti davčnemu organu.

Vprašanje 7: Kakšen je pomen vrste dejanske rabe zemljišča za OKGD?

Odgovor: *Pravilna določitev vrste dejanske rabe zemljišča je predpogoj za pravilno obdavčitev dohodka iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti (OKGD) na podlagi katastrskega dohodka (KD) kmetijskih in gozdnih zemljišč.*

Dejanska raba se v zemljiškem katastru ločuje na dve osnovni dejanski rabi, gozdna in kmetijska zemljišča, slednja pa se za namene ugotavljanja KD podrobneje deli na hmeljišče, trajne rastline na njivskih površinah, vinograd, matičnjak, intenzivni sadovnjak, oljčnik, ostali trajnimi nasadi, plantaža gozdnega drevja ter kmetijska zemljišča brez evidentirane podrobnejše dejanske rabe

Podrobnejše vrste dejanske rabe se v zemljiški kataster privzemajo iz evidence dejanske rabe oziroma evidence grafične enote rabe zemljišča kmetijskega gospodarstva (GERK). Evidenco dejanske rabe na podlagi Pravilnika o evidenci dejanske rabe kmetijskih in gozdnih zemljišč vodi ministrstvo, pristojno za kmetijstvo. Podatek o dejanski rabi zemljišč se, skladno s pravilnikom, zajema glede na digitalni ortofoto (letalski) posnetek, ne glede na meje parcel. Podatek o vrsti dejanske rabe za gozd ministrstvo usklajuje z Zavodom za gozdove Slovenije.

Zakon o ugotavljanju katastrskega dohodka - ZUKD-2 določa, da se KD za kmetijska zemljišča izračuna v eurih na hektar glede na bonitetni razred, medtem ko se KD za gozdna zemljišča izračuna v eurih na hektar glede na rastiščni koeficient in boniteto. KD so objavljeni v Uredbi o določitvi lestvice katastrskega dohodka, pavšalne ocene dohodka na čebelji panj in območij posebnih režimov za kmetovanje in gospodarjenje z gozdovi za obdobje 2017-2019 - Uredba o lestvici KD (Uradni list RS, št. 64/16) in se vodijo v zemljiškem katastru.

Ne glede na to, pa ZUKD-2 v prehodni določbi določa, da se v letu 2017 katastrski dohodek pripiše v vrednosti 40 %, v letu 2018 v vrednosti 55 % in v letu 2019 v vrednosti 75 % katastrskega dohodka, ugotovljenega po ZUKD-2.

Vprašanje 8: Katere poljščine se lahko opravlja v okviru OKGD na kmetijskih zemljiščih brez prijave posebnih kultur?

Odgovor: *Na kmetijskih zemljiščih brez evidentirane podrobnejše dejanske rabe se lahko v okviru osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti (OKGD) in brez prijave posebnih kultur pridelujejo vse poljščine, čeprav se za izračun katastrskega dohodka (KD) upošteva le najpomembnejše kulture, na primer za poljščine predvsem žita, silažno koruzo, buče za olje, oljčno ogrščico in travne mešanice, ponekod tudi krompir in zelje, vendar se te kulture razume kot reprezentativne predstavnike poljščin, zato se razume, da KD velja za vse poljščine. Za OKGD, ki je obdavčena le na podlagi KD kmetijskih zemljišč, se torej šteje pridelava pridelkov, ki jih je mogoče glede na tehnologijo in intenzivnost pridelave enačiti s pridelki, ki so upoštevani v izračunu KD.*

Vprašanje 9: Ali se v okviru OKGD lahko opravlja pridelava jagod na njivah?

Odgovor: Pridelava jagod na njivah se lahko opravlja v okviru osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti (OKGD) le kot posebna kultura. To pomeni, da mora zavezanec površine, na katerih goji jagode na njivah, prijaviti na zbirni vlogi pri Agenciji Republike Slovenije za kmetijske trge in razvoj podeželja, dohodek iz OKGD pa ne sme ugotavljati na podlagi dejanskih prihodkov in odhodkov oziroma dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov.

Vprašanje 10: Katere kulture se lahko pridelujejo v okviru posebnih kultur?

Odgovor: Za posebne kulture se štejejo zelenjadnice in zelišča v intenzivni pridelavi, jagode na njivah, semena in sadike poljščin, ki se pridelujejo na tleh na prostem ali v tunelih ter reja polžev na njivah. [Podrobnejši seznam posebnih kultur](#) je objavljen na spletni strani Finančne uprave Republike Slovenije.

Vprašanje 11: Ali se intenzivna pridelava špargljev in artičok šteje za posebne kulture?

Odgovor: Intenzivna pridelava špargljev in artičok na njivah se šteje za posebno kulturo, ki se lahko opravlja v okviru osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti, če zavezanec na zbirni vlogi pri Agenciji Republike Slovenije za kmetijske trge in razvoj podeželja prijavi površina pod katerimi prideluje navedeni kulturi.

Vprašanje 12: Kaj mora zavezanec storiti, da posebne kulture lahko opravlja v okviru OKGD?

Odgovor: Zavezanec je dolžan površine pod posebnimi kulturami, prijaviti na zbirni vlogi pri Agenciji Republike Slovenije za kmetijske trge in razvoj podeželja, dohodek iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti (OKGD) pa ne sme ugotavljati na podlagi dejanskih prihodkov in odhodkov oziroma dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov.

Vprašanje 13: Kaj pomeni, če zavezanec ne prijavi površin pod posebnimi kulturami?

Odgovor: Zavezanec, ki ne prijavi površin pod posebnimi kulturami, a kljub temu prideluje in prodaja posebne kulture, navedeno ne more opravljati v okviru osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti. V tem primeru je dolžan ustrezno registrirati dejavnost. Obstaja možnost, da za namene obdavčitve, na podlagi četrtega odstavka 52. člena Zakona o finančni upravi – [ZFU](#), pri davčnem organu opravi vpis druge kmetijske dejavnosti v davčni register.

Vprašanje 14: Ali se v okviru OKGD lahko opravlja vzreja plemenskih živali?

Odgovor: Vzreja plemenskih živali (npr. konj), se lahko opravlja kot osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti (OKGD), če rejec večino krme zagotovi s svojih površin in dokler iz aktivnosti in namena opravljanja dejavnosti ni ugotovljeno, da ne gre več za kmetijsko dejavnost (na primer vzreja za jahanje, kasaštvo itd. ne more biti OKGD).

Vprašanje 15: Ali se vino in oljčno olje lahko prodajata v okviru OKGD?

Odgovor: Proizvodnja vina iz lastnega pridelka grozdja in pridelava oljčnega olja lastnega pridelka oljk sta izjemi, ko se izdelek nekmetijske dejavnosti (proizvod / predelava kmetijskega pridelka) šteje za del osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti (OKGD) in se torej lahko prodaja v okviru OKGD, katere dohodek je obdavčen na podlagi katastrskega dohodka.

V okviru OKGD se lahko prodaja samo oljčnega (olivnega) olja, ki je bilo pridelano iz lastnega pridelka oljk na zemljišču z evidentirano dejansko rabo »oljčnik«.

Proizvodnja vina se lahko opravlja v okviru OKGD le, če je bilo vino pridelano iz lastnega pridelka grozdja in količina proizvedenega vina prijavljena pri ministrstvu, pristojnem za kmetijstvo.

Tudi proizvodnjo vina iz lastnega pridelka grozdja izven Slovenije lahko rezident Slovenije opravlja v okviru OKGD, če zavezanec količino proizvedenega vina iz lastnega pridelka grozdja izven Slovenije prijavi pri davčnemu organu.

Vprašanje 16: Ali se čebelarstvo šteje v okvir OKGD?

Odgovor: Čebelarji, ki imajo v lastni ali uporabi čebelje panje, ki so evidentirani v registru čebeljakov, lahko v okviru osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti (OKGD) pridelujejo in prodajajo med, čebelji vosek, matični mleček, cvetni prah, surov propolis, čebelji strup ter prodajo čebeljih družin, rojev, matic, satja.

Tem čebelarjem ni potrebno opravljanja dejavnosti registrirati in so obdavčeni na podlagi pavšalne ocene dohodka na panj. V kolikor se čebelar registrira za opravljanje čebelarstva dejavnosti, se dohodki iz tega naslova za namene obdavčitve obravnavajo kot dohodki iz dejavnosti.

[Pravilnik o označevanju čebeljakov in stojišč](#) med drugim določa, da se mora v register čebeljakov registrirati vsak čebeljak. Za pravilno in pravočasno označitev čebeljaka in posredovanje podatkov v register čebeljakov je odgovoren čebelar. Pisno vlogo za registracijo čebeljaka mora vložiti na ministrstvo pristojno za kmetijstvo najkasneje 30 dni po naselitvi čebeljaka. Pavšalna ocena dohodka na panj se ugotovi za vsak čebelji panj, ki je evidentiran v registru čebeljakov pri ministrstvu, pristojnem za kmetijstvo, na dan 30. junija leta, za katero se dohodek ugotavlja.

[ZDoh-2](#) v osmi točki 26. člena določa, da se dohodnine ne plača za prvih 40 čebeljih panjev, ki jih ima čebelar v uporabi ter določa, da se davčna osnova od potencialnih tržnih dohodkov čebelarstva zniža za delež, ugotovljen iz razmerja med številom oproščenih panjev in skupnim številom panjev v uporabi članov kmečkega gospodinjstva.

Davčna osnova za čebelarstvo, katerega dohodek se obdavčuje pavšalno, se določi v višini 70 % pavšalne ocene dohodka na panj.

Vprašanje 17: Kako se obravnava predelava medu in drugih čebeljih pridelkov?

Odgovor: Predelava medu in drugih čebeljih izdelkov se po [SKD 2008](#) uvršča med dejavnosti predelave (C10.890 - Proizvodnja drugih prehrabnenih izdelkov, drugje nerazvrščenih - proizvodnja izdelkov iz medu oziroma C11.010 - Proizvodnja žganih pijač) in zato se ne šteje za opravljanje OKGD temveč se šteje za dejavnost (46. člen v povezavi s prvim odstavkom 47. člena [ZDoh-2](#)), za katero se mora čebelar ustrezno registrirati in sicer tako, da predloži prijavo za vpis v poslovni register kot samostojni podjetnik posameznik ali pridobi dovoljenje za opravljanje dopolnilne dejavnosti na kmetiji. Predelovalci medu in drugih čebeljih pridelkov so dolžni davčno osnovo ugotavljati na podlagi dejanskih prihodkov in dejanskih odhodkov oziroma dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov.

V skladu z [Uredbo o dopolnilnih dejavnostih na kmetiji](#) se predelava medu, cvetnega prahu, matičnega mlečka, propolisa, in voska lahko opravlja kot dopolnilna dejavnost na kmetiji. Prav

tako se lahko opravlja kot dopolnilna dejavnost na kmetiji tudi proizvodnja medenih likerjev in tinkture iz propolisa in za njihovo izdelavo ne veljajo določbe o zagotovitvi 50 odstotkov količin lastnih surovin v izdelku. Zagotovljen mora biti lasten primarni čebelji pridelek. Žganje se lahko kupi na drugih kmetijah, ki imajo dovoljenje za opravljanje dopolnilne dejavnosti proizvodnja žganih pijač. Poleg tega je pogoj, da ima čebelar vpisanih najmanj 10 čebeljih družin v register čebeljakov v skladu s predpisom, ki ureja register čebeljakov.

Čebelar pa lahko svojo dejavnost registrira tudi kot samostojni podjetnik posameznik.

Vprašanje 18: Kdo in kako lahko prodaja pridelke iz OKGD?

Odgovor: Pridelke osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti (OKGD) lahko prodajajo le člani kmečkega gospodinjstva, ki so kmetijske pridelke tudi pridelali na lastnih kmetijskih in gozdnih zemljiščih oziroma na zemljiščih v dejanski uporabi članov kmečkega gospodinjstva ali osebe, ki so na kmetiji zaposlene (pri opravljanju OKGD).

V primeru, da kmetijske pridelke prodaja končnemu potrošniku oseba, ki ni član kmečkega gospodinjstva in ni zaposlena na kmetiji, ki prideluje kmetijske pridelke, se takšna prodaja ne šteje za prodajo v okviru OKGD.

Prodajalec je vedno dolžan kupcu izdati račun za prodane kmetijske in gozdarske pridelke, razen izjemoma, ko izdaja računa ni predpisana obveznost. Računa tako ni treba izdati v primerih prodaje kmetijskih in gozdarskih pridelkov in storitev kmečkega gospodinjstva v okviru OKGD, ob pogoju, da:

- dobavo opravi davčni zavezanec, ki ni identificiran za namene davka na dodano vrednost - DDV (oproščen po drugem odstavku 94. člena [ZDDV-1](#), ker katastrski dohodek vseh članov tega kmečkega gospodinjstva za zadnje koledarsko leto ne presega 7.500 evrov ter se kmečko gospodinjstvo ni odločilo za vstop v sistem DDV),
- je dohodek kmečkega gospodinjstva iz OKGD obdavčen pavšalno po katastrskem dohodku in pavšalni oceni dohodka na panj, torej se dohodek iz OKGD ne ugotavlja na podlagi dejanskih prihodkov in odhodkov ali dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov,
- se dobava opravi neposredno končnemu potrošniku, npr:
 - neposredna prodaja na domu,
 - prodaja od vrat do vrat,
 - neposredna prodaja na premičnih stojnicah, na tržnicah
 - ali za lastno rabo v okviru kmečkega gospodinjstva davčnega zavezanca, in
- gre za dobave blaga (kmetijskih pridelkov) in storitev (kmetijskih in gozdarskih storitev v okviru strojnih krožkov), ki se štejejo za OKGD davčnega zavezanca.

Več o obveznosti izdajanja računa in davčnega potrjevanja računov si lahko preberete na spletni strani Finančne uprave Republike Slovenije http://www.fu.gov.si/nadzor/podrocja/davcne_blagajne_in_vezane_knjige_racunov_vkr/.

Vprašanje 19: Kaj če lastnik kmetijskih oziroma gozdnih zemljišč teh zemljišč ne uporablja in jih daje v najem ali dejansko uporabo drugi osebi, ki ni član kmečkega gospodinjstva lastnika?

Odgovor: Oseba, ki ni kot lastnik kmetijskih oziroma gozdnih zemljišč vpisana v zemljiškem katastru, je pa dejanski uporabnik teh zemljišč, je dolžna pri davčnem organu na podlagi sklenjene pogodbe vložiti vlogo za določitev dejanskega uporabnika kmetijskih in gozdnih zemljišč.

V tem primeru se za namene obdavčitve dohodkov iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti (OKGD) z dohodnino ta pravica pripiše dejanskemu uporabniku kmetijskih oziroma gozdnih zemljišč.

Vsebina in oblika obrazca vloge za določitev dejanskega uporabnika kmetijskih in gozdnih zemljišč s predpisi nista določena. Predlagamo, da se za namene določitve dejanskega uporabnika teh zemljišč uporablja vloga, ki je kot pripomoček za davčne zavezance objavljena na [spletni strani FURS](#).

Vlogi je treba obvezno predložiti tudi sklenjeno pogodbo med lastnikom in dejanskim uporabnikom, v kateri so navedeni podatki o parcelah, ki se dajejo v dejansko uporabo ter časovno obdobje najema oziroma zakupa teh parcel. Kot pogodba se lahko šteje tudi drug dokument, iz katerega so razvidni vsi navedeni podatki.

Popolna vloga za določitev dejanskega uporabnika kmetijskih in gozdnih zemljišč, ki je vložena do 30. junija tekočega leta, se upošteva pri odmeri akontacije dohodnine od dohodkov iz OKGD) za tekoče leto, pod pogojem, da je iz pogodbe razvidno, da je na dan 30. junija tekočega leta zemljišče v dejanski uporabi.

Vloga, vložena po 30. juniju, se prvič upošteva pri odmeri akontacije dohodnine od dohodka iz OKGD za naslednje leto.

Na podlagi popolne in pravočasno vložene vloge za določitev dejanskega uporabnika kmetijskih in gozdnih zemljišč, Finančna uprava Republike Slovenije dejanskemu uporabniku v davčno osnovo od dohodka iz OKGD pripiše tudi katastrski dohodek (KD) kmetijskih oziroma gozdarskih zemljišč, ki se mu na podlagi sklenjene pogodbe dajejo v dejansko uporabo in so zapisane v navedeni vlogi. Lastniku teh zemljišč, ki ugotavlja davčno osnovo od dohodka iz OKGD na podlagi KD, pa se prizna oprostitev plačila dohodnine od KD zemljišč, ki jih na podlagi sklenjene pogodbe daje v dejansko uporabo in so zapisane v navedeni vlogi.

Vprašanje 20: Kdaj se gojenje čebule, česna in fižola lahko opravlja v okviru osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti?

Odgovor: *Gojenje čebule, česna in fižola se lahko šteje za osnovno kmetijsko in osnovno gozdarsko dejavnost (OKGD), če se pridelava izvaja na prostem (ne v rastlinjaku) v okviru poljedelskega kolobarja, kar pomeni, da se pred ali za temi kulturami v istem letu na isti površini gojijo poljščine. V primeru, ko se čebula, česen in fižol gojijo kot ena od vrtnin v vrtnarskem kolobarju, kar pomeni, da so pred ali za temi kulturami na isti površini posajene druge vrste vrtnin se taka pridelava šteje za intenzivno pridelavo vrtnin in se lahko opravlja v okviru OKGD le kot posebna kultura, ki jo je zavezanec dolžan evidentirati pri Agenciji Republike Slovenije za kmetijske trge in razvoj podeželja.*

Vprašanje 21: Ali se pridelava kmetijskih pridelkov v rastlinjaku lahko opravlja v okviru osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti?

Odgovor: *Pridelava kmetijskih pridelkov v rastlinjaku se ne more opravljati v okviru osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti, ki je obdavčena na podlagi katastrskega dohodka kmetijskih zemljišč.*

Vprašanje 22: Pod kakšnimi pogoji se intenzivna pridelava drugega jagodičevja (ameriške borovnice, ribez, maline, robide, kosmulje ipd.) lahko opravlja v okviru osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti?

Odgovor: *Intenzivna pridelava drugega jagodičevja (ameriške borovnice, ribez, maline, robide, kosmulje) se lahko kot trajni nasad opravlja v okviru osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti, če se prideluje na kmetijskem zemljišču, ki je v zemljiškem katastru evidentirano kot intenzivni sadovnjak.*

Vprašanje 23: Ali se lahko med, ki ga pridelata kmečko gospodinjstvo v okviru OKGD, prodaja v planinski koči?

Odgovor: *Med, ki ga pridelata kmečko gospodinjstvo v okviru osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti (OKGD), se lahko prodaja v planinski koči, če planinska koča kot posrednik izda račun za prodani med v imenu in za račun kmečkega gospodinjstva. V tem primeru kmečko gospodinjstvo še vedno lahko opravlja dejavnost pridobivanja medu v okviru OKGD, ki je obdavčeno na podlagi pavšalne ocene dohodka na panj.*

Vprašanje 24: Katere dejavnosti se uvrščajo v osnovno gozdarsko dejavnost, ki je obdavčena na podlagi KD gozdnih zemljišč?

Odgovor: *V osnovno gozdarsko dejavnost se šteje gojenje in varstvo gozda ter pridobivanje gozdnih sortimentov (hlodovina, jamski les, drogove, proizvodnja drv, nabiranje dračja in gozdnih odpadkov za proizvodnjo energije) iz lastnega gozda. Tudi prodaja lesnih sekancev, pridobljenih z drobljenjem lesa ob neposredni sečnji v lastnem gozdu, se lahko opravlja v okviru osnovne gozdarske dejavnosti. Izjemoma pa se v osnovno gozdarsko dejavnost štejejo tudi storitve za gozdarstvo, v kolikor jih opravi član kmečkega gospodinjstva, katerega dohodek iz osnovne gozdarske dejavnosti je ugotovljen na podlagi katastrskega dohodka (KD) in jih opravi v okviru in pod pogoji strojnega krožka.*

Da se neka pridelava lahko šteje za osnovno gozdarsko dejavnost, se mora torej opravljati na zemljišču, ki je v zemljiškem katastru evidentirano kot gozd in mora biti po značilnostih skladno s pridelavo, ki se upošteva v izračunu za določitev katastrskega dohodka za gozd.

Vprašanje 25: Ali se prodaja kokošjih jajc lahko opravlja v okviru OKGD?

Odgovor: *Priraja jajca lastnih kokoši, vzrejenih na pretežno lastni krmi (več kot 50%) se lahko opravlja v okviru osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti (OKGD), katerih dohodki so obdavčeni na podlagi katastrskega dohodka kmetijskih zemljišč.*

Vprašanje 26: Ali se prodaja kravjega mleka lahko opravlja v okviru OKGD?

Odgovor: *Prodaja mleka se lahko opravlja v okviru osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti (OKGD) le v primeru, če gre za mleko lastnih krav, vzgojenih na pretežno lastni krmi.*

Vprašanje 27: Na kakšen način lahko gojim polže na njivah?

Odgovor: *Reja polžev na njivah se po 1. 1. 2017 lahko opravlja kot posebna kultura v okviru osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti (OKGD) na kmečkem gospodinjstvu, če so izpolnjeni naslednji pogoji:*

- *rejec polžev oziroma člani njegovega kmečkega gospodinjstva imajo v lasti ali dejanski uporabi zemljišča, na katerih pridelujejo pretežni del krme za rejo polžev,*

- člani kmečkega gospodinjstva davčno osnovo od dohodka iz OKGD ugotavlja na
- podlagi katastrskega dohodka in
- eden od članov kmečkega gospodinjstva je površine pod posebnimi kulturami prijavil na zbirni vlogi pri Agenciji Republike Slovenije za kmetijske trge in razvoj podeželja.

Vprašanje 28: Ali se prodaja gob in bele omele lahko opravlja v okviru OKGD?

Odgovor: Prodaja gob in prodaja bele omele se ne more opravljati v okviru osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti (OKGD).

Vprašanje 29: Ali se proizvodnja teranovega likerja lahko opravlja v okviru OKGD?

Odgovor: Proizvodnja terenovega likerja se po [SKD 2008](#) šteje pod Proizvodnjo žganih pijačn (11.010) in se ne more opravljati v okviru osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti (OKGD).

V okviru OKGD se lahko opravlja le proizvodnja vina iz lastnega pridelka grozdja. Teranov liker pa se pridelava še z dodatno obdelavo (npr. kuhanjem terana,...) in zato se pridelava teranovega likerja ne morem opravljati v okviru OKGD.

Vprašanje 30: Ali se v Sloveniji lahko v okviru OKGD prodaja kmetijske pridelke, pridelane na kmetijskih zemljiščih izven Slovenije?

Odgovor: V Sloveniji pridelovalec, rezident Slovenije lahko v okviru osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti (OKGD) prodaja kmetijske pridelke, pridelane na kmetijskih zemljiščih izven Slovenije, če pridelovalec pri davčnem organu do 15. 7. davčnega leta prijavi kmetijska zemljišča izven Slovenije, na katerih pridelujejo v Sloveniji prodane kmetijske pridelke.

Vprašanje 31: Na kakšen način se lahko prideluje in prodaja mlad in pozni krompir?

Odgovor: Krompir je ne glede na vrsto (mlad ali pozni) poljščina, ki se lahko prideluje v okviru osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti.

Vprašanje 32: Kdaj se prodaja lesnih sekancev lahko opravlja v okviru OKGD?

Odgovor: Lesni sekanci se lahko pridelujejo in prodajajo v okviru osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti (OKGD), če se pridobijo z drobljenjem lesa s sekalnikom oziroma drobilnikom neposredno v lastnem gozdu.

Vprašanje 33: Ali se pridelava limon lahko opravlja v okviru OKGD?

Odgovor: Pridelava limon in drugih vrst citrusov za prodajo se lahko opravlja v okviru osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti (OKGD), če je nasad citrusov evidentiran v zemljiškem katastru kot intenzivni sadovnjak ali drug trajni nasad.

Vprašanje 34: Ali se pridelava okrasnih buč lahko opravlja v okviru OKGD?

Odgovor: Pridelava okrasnih (ne jedilnih) buč se enači s pridelavo okrasnih rastlin, ki se ne more opravljati v okviru osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti (OKGD), saj dohodki iz pridelave okrasnih rastlin niso vključeni v pavšalno oceno dohodka kmetijskih zemljišč za obdelavo.

Vprašanje 35: Ali se proizvodnja butelčnega vina šteje za vino in se lahko opravlja v okviru OKGD?

Odgovor: Proizvodnja butelčnega vina, pridelanih iz lastnega pridelka grozdja, se lahko opravlja v okviru osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti (OKGD), če ima pridelovalec grozdja vinograd evidentiran v zemljiškem katastru in proizvodnjo vina prijavljeno pri ministrstvu, pristojnem za kmetijstvo.

Vprašanje 36: Ali se prodaja pečene koruze lahko opravlja v okviru OKGD?

Odgovor: Prodaja pečene koruze se šteje za predelavo kmetijskih pridelkov, zato se ne more opravljati v okviru osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti (OKGD).

Vprašanje 37: Ali se lahko oskrba tujih konj opravlja v okviru OKGD?

Odgovor: Oskrba tujin konj se ne more opravljati v okviru osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti (OKGD).

Vprašanje 38: Kdaj se reja živali lahko šteje za OKGD?

Odgovor: Reja živali se lahko opravlja v okviru osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti (OKGD), če rejec zagotovi kmetijska zemljišča, na kateri pridelava pretežni del krme za lastne živali. Za rejo lastnih živali se šteje žival, ki je na kmečkega gospodarstva od rojstva ali najmanj tri mesece. Perutnina, kunci ter jagnjeta, kozlički in prašiči do 20 kg žive teže, pa od rojstva ali najmanj en mesec.

Vprašanje 39: Ali lahko člani planin ali skupnih pašnikov prodajajo skuta v okviru OKGD?

Odgovor: Da, člani planin ali skupnih pašnikov lahko predelavo mleka prve stopnje (npr. skuto) opravljajo v okviru osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti (OKGD), če so izpolnjeni pogoji 5.a člena Zakona o kmetijstvu – [ZKme-1](#).

Vprašanje 40: Za katera kmetijska in gozdna zemljišča se lahko uveljavlja oprostitev plačila dohodnine od katastrskega dohodka?

Odgovor: Oprostitev plačila dohodnine od katastrskega dohodka se lahko z vlogo uveljavlja za kmetijska in gozdna zemljišča:

- ki jih je na podlagi zakona trajno ali začasno prepovedano izkoriščati za kmetijsko pridelavo;
- na katerih so nasipi, kanali, prekopi, jezovi in druge naprave za potrebe obrambe pred poplavami ali za osuševanje in namakanje;
- ki ležijo znotraj visokovodnih nasipov;
- na katerih so vrtni in drugi zaščitni nasadi ter varovalni gozdovi, kot obramba pred erozijo;
- ki so v zemljiškem katastru označena kot zemljišča pod neodmerjenimi gozdnimi cestami;
- na katerih so neodmerjene planinske poti;
- na katerih so objekti za potrebe zaščite in reševanja pred naravnimi in drugimi nesrečami;
- ki ležijo v obmejnem pasu in nad ali pod visokonapetostnimi daljnovodi in drugimi vodi, če je izkoriščanje v kmetijske namene onemogočeno;
- na katerih so evidentirana vojna grobišča;
- ki jih zavezanec odda skladno s predpisi o preživninskem varstvu kmetov;
- ki jih na podlagi odločbe državnega organa o razlastitvi ali pogodbe, ki nadomešča razlastitev, ni mogoče uporabljati;
- ki jih je zavezanec z odločbo o denacionalizaciji dobil v last, ne pa tudi v posest;

- za katera je bilo skladno s predpisi izdano dovoljenje za gradnjo;
- ki so dana v zakup, za dobo, navedeno v zakupni pogodbi;
- ki se uporabljajo za doseganje dohodka, kot je določen v III.3. poglavju tega zakona;
- ki so bila neuporabna ali slabše kakovosti, pa so z vlaganji postala uporabna ali bolj rodovitna, za obdobje treh let, z uveljavitvijo v prvem letu po usposobitvi ali izboljšanju;
- na katerih se zasadijo novi vinogradi, hmeljišča, sadovnjaki ali drugi trajni nasadi, za obdobje treh let in za oljčne nasade za obdobje osmih let, z uveljavitvijo v prvem letu po zasaditvi;
- ki se pogozdijo, za obdobje 30 let, z uveljavitvijo v prvem letu po pogozditvi;
- na katerih so objekti posebnega pomena za obrambo ali ležijo v varnostnem območju takega objekta in se zanje predpiše ukrep varovanja.

Vlogo za oprostitev katastrskega dohodka, ki je dostopna na [spletni strani Finančne uprave Republike Slovenije](#), predloži zavezanec za dohodnino od dohodka iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti pri davčnem organu. Zavezanci so dolžni davčni organ obvestiti tudi o prenehanju razlogov za posamezno oprostitev.

Vloge za oprostitev katastrskega dohodka pa ni treba vlagati za zemljišča pod neodmerjenimi gozdnimi cestami in za zemljišča, na katerih so objekti posebnega pomena za obrambo ali ležijo v varnostnem območju takega objekta, ker navedene podatke davčni organ sam pridobi in zavezancem prizna oprostitev po uradni dolžnosti.

Vprašanje 41: Kaj je to mali obseg prve stopnje predelave lastnih kmetijskih pridelkov?

Odgovor: Določene dejavnosti prve stopnje predelave lastnih kmetijskih in gozdarskih pridelkov iz OKGD, ki so sicer del dopolnilnih dejavnosti na kmetiji, se lahko obravnavajo kot dejavnosti malega obsega, dohodek teh dejavnosti pa se šteje za dohodek v zvezi z osnovno kmetijsko in osnovno gozdarsko dejavnostjo (OKGD) in so dohodnine oprošča. Da je mogoče neke vrste prve stopnje predelave šteti za dejavnost malega obsega, morajo biti izpolnjeni naslednji pogoji:

- člani kmečkega gospodinjstva, poleg predelave lastnih kmetijskih in gozdarskih pridelkov, ne opravljajo sami ali preko povezanih oseb, drugih dejavnosti na kmetiji, ki se lahko štejejo za dopolnilno dejavnost na kmetiji, razen dopolnilne dejavnosti predelave rastlinskih odpadkov ter proizvodnje in prodaje energije iz obnovljivih virov, storitev s kmetijsko in gozdarsko mehanizacijo in opremo ter ročnim delom ali svetovanja in usposabljanja v zvezi s kmetijsko, gozdarsko in dopolnilno dejavnostjo,
- člani kmečkega gospodinjstva ne ugotavljajo davčne osnove od dohodka iz OKGD na podlagi dejanskih prihodkov in dejanskih odhodkov oziroma dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov v letu, za katero se priglašča obravnava dohodka od malega obsega prve stopnje predelave,
- v davčnem letu pred davčnim letom, za katero priglašajo obravnavo dohodka od malega obsega prve stopnje predelave, prihodki od te dejavnosti ne presegajo 3.500 eur.

Za izdelke malega obsega prve stopnje predelave lastnih kmetijskih in gozdarskih pridelkov se štejejo: nerazkosane in razkosane klavne živali, moka in drugi mlevski izdelki, maslo, kislina in sladka smetana, kislina mleko, pinjenec, sirotka, jogurt, kefir, skuta in sir, vsi brez dodatka, kisano, sušeno, vloženo in drugače konzervirano sadje in zelenjava, sadni in vinski mošt, sadno vino, sadni in zelenjavni sok in sirup, sadni in vinski kis, jedilna olja razen oljčnega ter smola in oglje.

V primeru, da želi kmečko gospodinjstvo dohodek od malega obsega prve stopnje predelave lastnih kmetijskih in gozdarskih pridelkov izvzeti iz obdavčitve (uveljaviti oprostitev), so člani kmečkega gospodinjstva dolžni registrirati dopolnilno dejavnost na kmetiji na upravni enoti,

odgovorni član kmečkega gospodinjstva pa pri davčnem organu opravi priglasitev posebnega režima.

Priglasitev je do 31. marca leta , za katero se priglasitev obravnava, dolžan opraviti odgovorni član kmečkega gospodinjstva (v imenu vseh članov kmečkega gospodinjstva) na obrazcu za začetek priglasitve, ki je predpisan s [Pravilnikom o obrazcih za priglasitev začetka in konca obravnave dohodka iz malega obsega prve stopnje predelave lastnih pridelkov kot dohodka v zvezi z osnovno kmetijsko in osnovno gozdarsko dejavnostjo](#) in objavljen na [spletni strani Finančne uprave RS](#).

Način davčne obravnave morebitnih dohodkov iz naslova izdelkov malega obsega prve stopnje predelave po takšni priglasitvi velja vse do priglasitve prenehanja tovrstne obravnave dohodka pri davčnem organu, ki ga izvede odgovorni član kmečkega gospodinjstva na obrazcu za prenehanje priglasitve, ki je objavljen na [spletni strani Finančne uprave RS](#).

Člani kmečkega gospodinjstva, ki so pri davčnem organu priglasili določene predelave lastnih kmetijskih in gozdnih pridelkov kot dohodek iz OKGD, so dolžni izdajati račune za te dobave in voditi seznam izdanih računov.

Enkrat letno, do 31. marca tekočega leta za preteklo leto pa je odgovorni član kmečkega gospodinjstva davčnemu organu dolžan predložiti zbirne podatke iz seznama izdanih računov v skladu s [Pravilnikom o seznamu izdanih računov in predložitvi podatkov davčnemu organu v zvezi z malim obsegom prve stopnje predelave lastnih kmetijskih in gozdarskih pridelkov](#). Obveznost poročanja davčnemu organu pa ne nastane, če kmečko gospodinjstvo v davčnem letu ni prodalo nobenega izdelka iz naslova malega obsega priglašene prve stopnje predelave in v davčnem letu ni izdalo nobenega računa iz tega naslova. V primeru, da se ob prodaji izdelka iz naslova malega obsega priglašene prve stopnje predelave ne izdajajo računi, ne vzpostavi in ne vodi seznam izdanih računov ali ne predloži davčnemu organu zbirne podatke, je predpisana globa.

Vprašanje 42: Pri MKGP je tri člansko kmečko gospodinjstvo za leto 2017 prijavilo 9.000 litrov proizvedenega vina, pridelanega iz lastnega pridelka grozdja. Kako se izračuna katastrski dohodek vina?

Odgovor: Katastrski dohodek (KD) vina se izračuna v višini dvakratnika katastrskega dohodka vinograda z boniteto med 51 in 60 in za leto 2017 znaša 183,95 eur/ha. Pri tem se dohodnina ne plača od dohodka od proizvodnje vina iz lastnega pridelka grozdja, če imajo člani kmečkega gospodinjstva v lasti ali uporabi manj kot 0,3 ha vinograda. Za oceno površine vinogradov za proizvodnjo vina iz lastnega pridelka grozdja se šteje, da se v povprečju na hektar proizvede 4.600 litrov vina.

V primeru, da so v letu 2017 člani kmečkega gospodinjstva skupaj proizvedli in pri ministrstvu, pristojnem za kmetijstvo (MKGP) prijavili 6.000 litrov vina, pridelanega iz lastnega pridelka grozdja, znaša ocenjena vrednost površine 1,96 ha (9.000 litrov / 4.600 litrov/ha). Skupni KD vina celotnega kmečkega gospodinjstva znaša 360,54 eur (1,96 ha x 183,95 eur/ ha), ki se razdeli na člane kmečkega gospodinjstva sorazmerno glede na skupno število članov kmečkega gospodinjstva in zato se posameznemu članu kmečkega gospodinjstva pripiše KD vina v višini 120,18 eur (360,54 eur / 3 člani).

Vprašanje 43: Praktični primer izračuna davčne osnove od dohodka iz OKGD za leto 2017.

Odgovor: Za obdobje od 2017 do 2019 je urejeno prehodno obdobje za določitev davčne osnove od dohodka iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti (OKGD) na način, da se za nobeno kmečko gospodinjstvo skupni znesek katastrskega dohodka (KD) in pavšalne ocene dohodka na čebelji panj v tem času ne bo povečal za več kot dvakrat glede na predhodno leto. Ne glede na prvi in drugi odstavek 71. člena [ZDoh-2](#) prehodna določba 21. člena [ZDoh-2R](#) določa, da se za leta 2017, 2018 in 2019 davčna osnova posameznega zavezanca od katastrskega dohodka in pavšalne ocene dohodka na čebelji panj zmanjša za delež davčne osnove, ki za več kot dvakrat presega skupno davčno osnovo od KD in pavšalne ocene dohodka na čebelji panj vseh članov kmečkega gospodinjstva v preteklem letu, v skupni davčni osnovi od KD in pavšalne ocene dohodka na čebelji panj vseh članov kmečkega gospodinjstva.

Delež davčne osnove v skupni davčni osnovi od KD in pavšalne ocene dohodka na čebelji panj vseh članov kmečkega gospodinjstva se določi iz razmerja med razliko skupne davčne osnove od KD in pavšalne ocene dohodka na čebelji panj vseh članov kmečkega gospodinjstva davčnega leta in dvakratnika skupne davčne osnove preteklega leta ter skupne davčne osnove od KD in pavšalne ocene dohodka na čebelji panj vseh članov kmečkega gospodinjstva davčnega leta.

Za lažje razumevanje je v nadaljevanju prikazan izračun davčne osnove od KD in pavšalne ocene dohodka na panj za leto 2017.

Zneski katastrskih dohodkov za leto 2017 za osebo A, izračunani na podlagi [ZUKD-2](#):

KD kmetijskih in gozdnih zemljišč v RS	1.000 eur
KD kmetijskih in gozdnih zemljišč izven RS	400 eur
KD vina	200 eur
Oprostitve	10 eur
Potencialni dohodek od panjev	100 eur
SKUPAJ	1.690 eur
KD posebnih kultur	500 eur

Kmečko gospodinjstvo je v letu 2016 imelo davčno osnovo od katastrskega dohodka in pavšalne ocene dohodka na čebelji panj vseh članov kmečkega gospodinjstva 1.000 eurov, v letu 2017 pa 2.500 eurov (brez upoštevanja KD posebnih kultur). Torej se je skupna davčna osnova vseh članov kmečkega gospodinjstva od katastrskega dohodka in pavšalne ocene dohodka na čebelji panj (brez upoštevanja KD posebnih kultur) v letu 2017 glede na leto 2016 povečala za 1.500 eurov, kar je za več kot dvakrat. Razlika med skupnim katastrskim dohodkom in pavšalno oceno dohodka na panj (brez upoštevanja KD posebnih kultur) za leto 2017 (2.500 eur) in dvakratnikom katastrskega dohodka in pavšalne ocene dohodka na panj za leto 2016 (2 x 1000 eur = 2.000 eur) znaša 500 eurov, kar predstavlja 20 % katastrskega dohodka in pavšalne ocene dohodka na panj za leto 2017. Skladno z navedenim mehanizmom se v letu 2017 davčna osnova od katastrskega dohodka in pavšalne ocene dohodka na čebelji panj vsem zavezancem zmanjša za 20 %.

Upošteva se navedeni mehanizem bo davčna osnova od KD in pavšalne ocene dohodka na panj za leto 2017 za zavezanca A znašala 1.852 eur:

80 % od 1.690 eur	= 1.352 eur
KD posebnih kultur	500 eur
SKUPAJ	1.852 eur